



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17324/2025
29.01.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славко Макаји адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради предаје ствари и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4423/23 од 04.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4423/23 од 04.04.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4423/23 од 04.04.2025. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1763/19 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе извршено поднеском тужиоца од 14.09.2021. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да преда у посед и на коришћење тужиоцу покретне ствари и исправе наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да на име настале штете због отварања и регистрације фирме у иностранству исплати износ од 339.791,10 динара са затезном каматом од 16.12.2004. године до исплате, на име трошкова због неактивности правног лица у виду обавезе проистекле због непредавања годишњих извештаја – пореза износ од 1.460.212,66 динара, и то на име основног потраживања за порез износ од 766.615,91 динар са затезном каматом од 02.09.2021. године и на име затезне камате на доспели порез обрачунате по основу дуга за период доспелости, 01.09.2021. године, у износу од 693.596,75 динара. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4423/23 од 04.04.2025. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе странака и потврђена пресуда

Трећег основног суда у Београду П 1763/19 од 01.04.2022. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је одбијена његова жалба, тужилац је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Према ставу 1. наведене одредбе, посебна ревизија може се изјавити само због погрешне примене материјалног права. Зато тужиоци наводи о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП (која није законски разлог за ревизију) и битној повреди одредаба парничног поступка из става 1. наведеног члана, учињеној у поступку пред другостепеним судом погрешном применом члана 386. став 3. ЗПП, нису разматрани приликом оцене дозвољености његове посебне ревизије.

Предмет спора је захтев за накнаду материјалне штете за коју тужилац тврди да му је проузрокована незаконитим и неправилним радом органа тужене – привременим одузимањем печата и пословне документације предузећа које је основао у иностранству, и непоступањем по његовом захтеву да му се иста врати након правноснажног окончања кривичног поступка, што је имало за последицу гашење предузећа јер нису подношени одговарајући извештаји. Висина тужбеног захтева одређена је на основу налаза судског вештака, сачињеног на основу спецификације тужиоца о трошковима у вези оснивања и регистрације предузећа у иностранству, односно дописа који је 27.05.2021. године тужиоцу упутила Канцеларија за корпорације државе ... (...) са упутствима о условима и укупним трошковима потребим за распуштање корпорације коју је основао.

Нижестепени судови су о тужбеном захтеву одлучили применом правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП. По налажењу првостепеног суда, тужилац није доказао ваљаним доказима да је био оснивач привредног друштва у иностранству и трошковима које је имао у вези са његовим оснивањем, односно висини пореских обавеза. Према оцини другостепеног суда, заснованом на примени истог правила, тужилац није доказао да је штета за њега настала – спецификација трошкова и допис органа државе у којој је предузеће основано нису валидни докази о постојању штете и њеној висини у одсуству одговарајућих доказа о извршеним плаћањима износа који се потражују на име накнаде материјалне штете.

Посебна ревизија је изузетно правно средство које се користи када се другостепена пресуда не може побијати ревизијом. Она је дозвољена ако постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначи судска пракса или да ново тумачење права. Оцену испуњености тих услова, сходно члану 404. став 2. ЗПП, даје Врховни суд у већу од пет судија.

По оцини Врховног суда, у овом спору нема правних питања која су од општег интереса или су у интересу остварења равноправности грађана. Уз ревизију нису приложене правноснажне пресуде које би, због другачијег пресуђења у истим или

битно истоветним чињеничноправним споровима, оправдавале потребу да се одлучивањем о тужичевој посебној ревизији изврши уједначавање судске праксе.

Тужичеви наводи не оправдавају потребу да се о његовој посебној ревизији одлучује ни ради новог тумачења права – одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, о одговорности правног лица за штету коју незаконитим или неправилним радом проузрокује његов орган, односно чланова 155. и 185. истог Закона о штети и њеној накнади. Тужилац – оштећени доказује постојање штете и њену висину (члан 228. ЗПП) и сноси терет доказивања чињеница битних за настанак и остварење права на накнаду штете (члан 231. став 2. ЗПП).

Ревизијски наводи своде се на чињенична питања. Њима се оспорава закључак првостепеног суда да тужилац није доказао да је оснивач привредног друштва са седиштем у иностранству, (која чињеница произилази из садржине пресуде кривичног суда) и закључак другостепеног суда о недоказаности настанка материјалне штете и њене висине која је утврђена вештачењем, али без доказа о извршеним плаћањима услед којих је умањена тужичева имовина, односно оцена налаза и мишљења вештака. Чињенична питања и оцена изведених доказа су изван контроле ревизијског суда (члан 407. став 2. ЗПП) и када се другостепена пресуда може побијати ревизијом, па тим пре не могу бити коришћена у посебној ревизији.

Из тиз разлога, на основу члана ,404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Ревизија тужиоца није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП. Вредност предмета спора у побијаном делу (члан 28. ЗПП) од 1.106.407,00 динара не прелази вредност која је по наведеној законској одредби меродавна за дозвољеност ревизије, због чега је на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**